

AGRAÏMENTS

La present edició de La Història d'Artana és obra d'un artanenc il·lustre que va demostrar un gran amor pel nostre poble plasmat amb gran il·lusió i ingent treball. No ens estendrem massa en aquest tema perquè és l'autoritzada opinió de Jesús Vilar qui ha de glosar la figura de l'autor. Tan sols volem expressar la nostra admiració per mossén Lluís.

Però desgraciadament, malgrat la qualitat literària i el rigor històric de l'obra, la realitat és que fins ara no s'havia pogut editar. Va ser l'empeny del nostre amic Manuel Vilar Herrero, el nostre Nelo, en copiar el text a format digital el que ha fet possible tenir un document compatible amb les noves tecnologies que ha fet summament fàcil la seva difusió i posterior edició. Ell també s'ha encarregat de la maquetació, disseny de portada i altres qüestions que han fet que el llibre pugui estar ara a les nostres mans.

Altres persones també han sigut imprescindibles en aquest llarg procés que ha portat el projecte. És de justícia anomenar en primer lloc a Roberto Pla Vivanco com a principal impulsor de l'obra. Aquest senyor que malauradament ens ha deixat fa poc, des de la ciutat de Lleida es considerava artanenc amb un amor al poble excepcional. Ell va mantenir en els últims temps una fluïda comunicació epistolar amb José Maria Cabañes. En la seva avidesa per conèixer el poble que tant estimava, va voler estudiar a fons la història d'Artana, objectiu que va ser al seu abast gràcies a la digitalització de l'obra. Posteriorment va ser tan gran l'empeny que va mostrar en l'edició que va estar disposat a pagar-la, aquesta intenció va ser secundada per Josep Maria Cabañes que a través del seu fill Joan Cabañes Vilar també estava disposat a contribuir.

Tal vegada cal fer un aclariment abans de continuar. Per a molts el nom del que va ser el nostre amic Roberto Pla Vivanco pot resultar completament desconegut, esperem que no ho siga d'ara en avant quan els contem que fou un dels fills d'Andrónico Pla Montesinos, un fill d'Artana que en els primers temps de la guerra estava a Lleida amagat perquè tenia algunes diferències amb el Comité local de la ciutat. Per lliurar-se de les represàlies que podia patir es va allistar a l'exèrcit republicà, fent valer la seva antiga condició militar. La fortuna per a nosaltres va ser que quan el front va venir a Artana ell estava destinat aquí amb el grau de major, l'equivalent a comandant. Va ajudar a tot el poble i en moments de retirada va propiciar l'evacuació de les forces republicanes, situant el nou front a una distància

suficientment lluny com per a que el poble no patira cap dany.

Passada la guerra Andrónico va ser empresonat per pertànyer a l'exèrcit republicà, de la mateix manera com abans havia estat perseguit per tenir idees conservadores. Va ser una víctima innocent de les dues parts en conflicte. Pareix que des del poble van arribar molts avals i bons informes, però segurament no es va fer tot el que es mereixia aquest gran home que va estalviar grans mals a Artana. Però malgrat tot, l'amor que Andrónico va tenir al seu poble va rebassar la seva pròpia vida transmetent-lo als seus descendents, per això nosaltres en el present escrit volem honrar la seva memòria i el de la seva família.

També és de justícia agrair a la família de mossén Lluís les facilitats que ens han donat per consultar els manuscrits i autoritzar la present edició. Així mateix la nostra satisfacció pel recolzament de l'Il·lustríssim Ajuntament d'Artana i l'Excel·lentíssima Diputació Provincial que en el moment oportú plasmaran en llibre imprés el que ara tan sols és una edició digital.